

Hållbarhet och redovisning

– Krav och konsekvenser inom kommunsektorn

Magnus Frostenson & Karin Seger
Mälardalens universitet

Innehållsförteckning

FÖRORD OCH SAMMANFATTNING	5
ORDLISTA	6
INLEDNING OCH SYFTE	7
BAKGRUND: CSRD I KOMMUNALT ÄGDA BOLAG	7
FORSKNINGSBEHOV SAMT TEORETISK FÖRFÖRSTÅELSE	9
STRATEGISK RESPONS PÅ RAPPORTERINGSKRAV	9
METOD	11
RESULTAT	14
A) VILKA KOMMUNALT ÄGDA BOLAG SOM BEHÖVER REDOVISA ENLIGT CSRD	14
KRAV PÅ HÅLLBARHETSREDOVISNING – FÖRE CSRD	15
KRAV PÅ HÅLLBARHETSREDOVISNING – INFÖRANDET AV CSRD	16
KRAV PÅ HÅLLBARHETSREDOVISNING – FÖRÄNDRINGAR I OCH MED OMNIBUS-PAKETET	18
B) VAD DE KOMMUNALT ÄGDA BOLAGEN BEHÖVER REDOVISA ENLIGT CSRD	21
C) DE KOMMUNALT ÄGDA BOLAGENS STRATEGISKA HANTERING AV CSRD	22
DEN STRUKTURELLA ORGANISERINGEN	22
PROCESSORGANISERINGEN	24
TIDSGRANSNINGEN	25
ANALYS OCH DISKUSSION	27
REFERENSER	30
BILAGA 1: INTERVJUGUIDE	31
BILAGA 2: UTDRAG UR ÅRL 6 KAP 12 §	32

Tabell- och figurförteckning

TABELL 1 SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONERS KOMMUNGRUPPSINDELNING	11
TABELL 2 ÖVERSIKT ÖVER RESPONDENTER	12
FIGUR 1 ANDEL KOMMUNALT ÄGDA BOLAG FÖRDELAT PÅ SKR:s KOMMUNGRUPPSINDELNING	14
TABELL 3 GRÄNSVÄRDEN FÖR KRAV PÅ HÅLLBARHETSRAPPORTERING ENLIGT ÅRL FRÅN 1 DECEMBER 2016 (BASERAT PÅ NFRD)	15
TABELL 4 GRÄNSVÄRDEN FÖR KRAV PÅ HÅLLBARHETSRAPPORTERING ENLIGT ÅRL FRÅN 1 JULI 2024 (BASERAT PÅ CSRD)	16
FIGUR 2 ANTAL KOMMUNKONCERNER SKYLDIGA ATT HÅLLBARHETSRAPPORTERA EFTER VÅG 2 (SKR:s KOMMUNGRUPPSINDELNING)	17
TABELL 5 GRÄNSVÄRDEN FÖR KRAV PÅ HÅLLBARHETSRAPPORTERING ENLIGT OMNIBUS-PAKETET	18
TABELL 6 KOMMUNER MED > 250 ANSTÄLLDA I KOMMUNALT ÄGDA BOLAG TOTALT (ÅR 2024)	19
TABELL 7 STRATEGISK POSITIONERING I FÖRHÅLLANDE TILL CSRD	28

CSRD – regulatoriskt nuläge

CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) trädde i kraft som EU direktiv 2023, men har omarbetats genom ny EU lagstiftning under 2025–2026. I april 2025 sköts rapporteringsstarten upp med två år för många företag. Ett år senare, i mars 2026, trädde det uppdaterade direktivet i kraft på EU-nivå. Direktivets tillämpningsområde har snävats in kraftigt, vilket innebär att CSRD framöver i huvudsak omfattar de allra största bolagen. Medlemsstaterna ska genomföra motsvarande ändringar i nationell rätt senast våren 2027.

I Sverige infördes CSRD genom ändringar i årsredovisningslagen med ikraftträdande den 1 juli 2024. Mot bakgrund av EU:s senareläggning har Sverige beslutat om motsvarande uppskov i nationell lagstiftning. Det innebär att många svenska företag, som annars skulle ha rapporterat enligt CSRD under åren 2025–2026, i stället rapporterar enligt äldre regler i väntan på att den uppdaterade versionen av CSRD ska bli tillämplig. I april 2026 presenterades den svenska utredningen gällande att införa lättnader i kraven för hållbarhetsrapportering i svensk lag. Utredningen, som förespråkar att Sverige ska hålla sig inom EU:s lägsta nivå avseende hållbarhetsrapportering, är på remiss till augusti 2026. I nuläget präglas därför det svenska rättsläget av uppskjutna skyldigheter, parallella regelverk och ett fortsatt pågående EU arbete.

Förord

Föreliggande rapport utgör slutrapportering av forskningsprojektet "Hållbarhet och redovisning: Krav och konsekvenser inom kommunsektorn", som finansierats av Kommuninvest. Projektet har genomförts av två forskare vid Mälardalens universitet, Magnus Frostenson och Karin Seger, under cirka ett års tid, 2024–2025. Författarna vill rikta ett stort tack till Kommuninvest för möjligheten att genomföra projektet. Tolkningar och slutsatser är författarnas egna.

Magnus Frostenson & Karin Seger
November 2025

Sammanfattning

Krav på obligatorisk hållbarhetsrapportering enligt EU:s direktiv CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) har införlivats i svensk lagstiftning från och med år 2024. Införandet beräknades få stora konsekvenser i många kommunalt ägda bolag och koncerner som skulle komma att omfattas av rapporteringskravet. Situationen har dock förändrats efter att EU i början av 2025 presenterade "Omnibus-paketet", en akut åtgärd i syfte att minska företagens administrativa börda, som innebär att svensk lagstiftning återigen måste ändras. Införandet av CSRD, liksom uppskjutandet och förändringarna under den pågående processen, har medfört en osäkerhetssituation för de kommunalt ägda bolagen.

I forskningsprojektet har analyser genomförts för att kartlägga vilka kommunalt ägda bolag och koncerner som omfattas av CSRD, både utifrån det ursprungliga direktivet och med hänsyn till de lättnader som har föreslagits i Omnibus-paketet. I projektet identifieras även vad de kommunalt ägda bolagen behöver rapportera, där genomlysningen av verksamheterna utifrån den så kallade dubbla väsentlighetsanalysen till stor del styr vad som anses vara väsentligt att rapportera. Inom ramen för projektet belyses även vilka strategiska val kommunalt ägda bolag gör i förhållande till CSRD-rapporteringen, som exempelvis rationalisering av innehållet i rapporterna med avseende på relevans och hanterbarhet, att rapporteringen koncentreras till kommunkoncernernas moderbolag, samt att styrningen av processen kan ske centraliserat eller mer decentraliserat. Även om många kommunkoncerner har lagt ner ett omfattande arbete på förberedelserna inför CSRD-rapporteringen, så skjuter så gott som samtliga nu upp rapporteringen i den mån det är möjligt.

Ordlista

CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive. EU-direktiv gällande rapportering av hållbarhetsinformation.
ESRS	European Sustainability Reporting Standards. En standardserie som ska tillämpas av företag som är rapporteringsskyldiga enligt CSRD.
Taxonomi	En EU-förordning med ett klassificeringssystem utifrån vilket företag anger om och i vilken grad deras verksamheter är hållbara.
GRI	Global Reporting Initiative. Organisation bakom frivilliga standarder för hållbarhetsrapportering.
NFRD	Non-Financial Reporting Directive. Ett EU-direktiv om rapportering av hållbarhet som senare kom att ersättas av CSRD.
Omnibus-paketet	En serie förslag som presenterats av EU gällande väsentligt förenklade regler för bland annat CSRD-redovisning. Omnibus 1 (COM/2025/81) är det första förslaget i serien.
ÅRL	Årsredovisningslagen (1995:1554).

Inledning och syfte

Hållbarhetsrapporteringens omfattning, innehåll och struktur har både förändrats och utvidgats sedan EU:s redovisningsdirektiv CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive, EU, 2022) införlivades i svensk lagstiftning år 2024. Hållbarhetsrapportering i sig är ingenting nytt för svenska bolag. Många redovisade tidigare hållbarhetsinformation frivilligt, exempelvis enligt GRI:s (Global Reporting Initiative) riktlinjer, och när EU:s NFRD (Non-Financial Reporting Directive, EU, 2014) införlivades i svensk lagstiftning år 2016, blev större företag skyldiga att hållbarhetsrapportera.

För de kommunalt ägda bolagen innebär införandet av CSRD någonting nytt, detta trots att flera av de större bolagen har hållbarhetsrapporterat enligt tidigare bestämmelser i Årsredovisningslagen (ÅRL) baserat på NFRD, och att ett antal av de större bolagen har upprättat frivillig hållbarhetsredovisning enligt GRI:s standarder. CSRD innebär nämligen att en omfattande hållbarhetsrapportering ska genomföras utifrån vissa angivna processer, och i enlighet med standarderna ESRS (European Sustainability Reporting Standards). Dessutom ska hållbarhetsrapporten enligt CSRD integreras i årsredovisningens förvaltningsberättelse, vilket innebär att företag inte längre har möjlighet att lämna hållbarhetsinformation i en separat rapport. CSRD medför således en väsentligt mer omfattande och komplex rapportering, som kräver betydande resurser att upprätta, särskilt inom kommunalt ägda bolag och koncerner där verksamheten ofta är spridd över flera olika verksamhetsområden.

Kommunalt ägda bolag (i regel aktiebolag) lyder under ÅRL, i vilken EU:s CSRD-direktiv har införlivats. En konsekvens av detta är att många kommunalt ägda bolag omfattas av de nya redovisningskraven. Viktigt att notera är att även kommunkoncerner omfattas av lagstiftningen. Det innebär att alla bolag som ingår i en kommunkoncern indirekt kommer att påverkas av rapporteringskravet, trots att de är av mindre storlek, under förutsättning att koncernen som helhet uppnår vissa gränsvärden. Dessa bolag behöver visserligen inte rapportera i enlighet med CSRD som enskilda bolag, men i och med att koncernen är rapporteringsskyldig måste hållbarhetsinformation från dotterbolagen rapporteras vidare till moderbolaget eftersom alla verksamheter ska konsolideras i kommunkoncernens rapporter.

Kommunsektorn står således inför stora utmaningar i och med att rapportering i enlighet med CSRD innebär både nytt, breddat och fördjupat innehåll. I samband med införandet av CSRD väcktes en mängd

frågor inom den kommunala sektorn. Vilka bolag blir rapporteringsskyldiga? Ska enskilda bolag upprätta en egen hållbarhetsrapport, eller kan informationen konsolideras och rapporteras av moderbolaget? Vad ska rapporteras, hur ska det rapporteras, hur ska mätningar och beräkningar genomföras, och vem ansvarar rent praktiskt för att upprätta rapporterna? Hur kan och bör man förhålla sig till regleringen? Går den att hantera, eller kan man rentav undvika den? Med andra ord fanns en mängd frågor kring rapporteringen som sådan, men också kring dess övergripande roll, exempelvis i relation till kommunernas övergripande hållbarhetsarbete och strategier.

Forskningsprojektet har utgått från den situation som uppstått i kommunalt ägda bolag i förhållande till CSRD-rapportering. På ett övergripande plan har målet varit att undersöka hur kravet på CSRD-rapportering har påverkat kommunerna, och hur de har hanterat frågan. Syftet har varit att öka förståelsen för den strategiska responsen på, samt konsekvenserna av, den utökade regleringen gällande hållbarhetsrapportering i kommunsektorn. Tre teman är i fokus: a) en kartläggning av vilka kommunalt ägda bolag som omfattas av CSRD-rapportering, b) en analys av vad de bolag som omfattas kommer att behöva redovisa, samt c) en analys av de strategiska val som kommunsektorn gör i förhållande till redovisningskraven. Samtliga tre teman kommer att redovisas i rapporten. De kan översättas till följande tre forskningsfrågor som kommer att besvaras:

- Vilka kommunalt ägda bolag omfattas av kravet på CSRD-rapportering?
- Vad förväntas de kommunalt ägda bolagen rapportera i fråga om CSRD?
- Vilka strategiska val gör kommunsektorn för att hantera rapporteringskraven?

Strukturellt är rapporten uppbyggd på följande sätt. Efter inledning och syftesbeskrivning ges en allmän bakgrund till frågan om CSRD i kommunalt ägda bolag och på vilket sätt man påverkas. Här diskuteras också de ändrade förutsättningar som det så kallade Omnibus-paketet har inneburit. Forskningsbehovet tydliggörs därefter, och studien placeras in i en övergripande teoretisk kontext kring strategisk respons på och förhållningssätt till ny redovisningsreglering i situationer som präglas av osäkerhet. Efter det följer ett metodavsnitt, vartefter studiens resultat redovisas i empiridelen. Därefter följer avslutande analys och slutsatser.

Bakgrund: CSRD i kommunalt ägda bolag

EU:s CSRD-direktiv (EU, 2022) ska förstås i ett vidare sammanhang där EU genom sin "gröna giv" vill uppnå klimatneutralitet fram till år 2050. Direktivet fokuserar på hållbarhetsinformation, som utkrävs av en mängd företag av viss storlek och inom vissa branscher. Krav på hållbarhetsrapportering är visserligen inget nytt inom EU. Redan år 2014 antogs direktivet NFRD (EU, 2014), som nu alltså har ersatts av CSRD. I och med det nya direktivet fördjupas och förändras redovisningen av hållbarhet i bolagssektorn (se till exempel Frostenson, 2024). Fler hållbarhetsaspekter inkluderas jämfört med NFRD, och fler företag omfattas. CSRD riktas mot bolagssektorn i en vidare bemärkelse, vilket innebär att både finansiella och icke-finansiella företag omfattas av kravet att redovisa hållbarhetsinformation. Dessutom innebär CSRD en ökad standardisering av hållbarhetsredovisningen i och med utvecklandet av standarderna ESRS, som föreskrivs för hållbarhetsrapporteringen enligt CSRD.

Det som skiljer CSRD från tidigare reglering är att kraven på rapportens omfattning, innehåll, struktur och fokus förändras och fördjupas. Skrivningarna kring hållbarhetsrapportering i ÅRL har blivit mycket mer omfattande än tidigare (se bilaga 2 för ett utdrag om hållbarhetsrapportens innehåll). Informationen som ska avges fokuserar på en rad olika aspekter förutom miljö och sociala förhållanden, som till exempel affärsmodell, styrning, målsättningar, policy, efterlevnad. Formkrav för själva rapporten finns som anger att den ska integreras i förvaltningsberättelsen och tillhandahållas i ett visst format. Lagstiftningen anger även att ESRS-standarderna ska följas, samt att en revisor ska granska rapportens innehåll. Den dubbla väsentlighetsanalysen spelar en mycket viktig roll för avgörandet av innehåll och avgränsningar i hållbarhetsrapporten, där både så kallad inverkansväsentlighet och finansiell väsentlighet ska redovisas. Företaget ska alltså fördjupa analysen av hur dess aktiviteter påverkar rent hållbarhetsmässigt, men även vilka finansiella effekter påverkan har.

I och med införlivandet av CSRD i svensk lagstiftning (ÅRL och andra lagar) år 2024 stod det klart att kommunalt ägda bolag skulle omfattas av kravet på hållbarhetsrapportering enligt CSRD. Som nämnts ovan väcktes därmed många frågor. Inom kommunkoncernerna är det vanligtvis ett förvaltande holdingbolag som utgör moderbolaget, och som blir

det bolag som formellt blir rapporteringskyldigt för bolagen och verksamheterna som ligger under det. Den verksamhet som bedrivs inom kommunkoncernerna är mångfacetterad eftersom flertalet skilda verksamheter bedrivs, som exempelvis bostadsbolag för uthyrning av allmännyttiga bostäder samt lokaler, energibolag för tillhandahållande av el, fjärrvärme och vatten, bolag för teknisk service där renhållning, återvinning och VA-tjänster ingår, näringslivsutveckling och turism, kollektivtrafik, kultur och fritid med mera. Rapportering i enlighet med CSRD innebär således en väsentligt högre komplexitet för kommunkoncernerna jämfört med många andra företag och koncerner inom näringsliv och industri. Detta eftersom en rik palett av hållbarhetsfrågor uppstår som en följd av de mångfacetterade verksamheter som bedrivs. Dessutom finns ofta en komplex struktur i kommunkoncernerna, ofta med en huvudkoncern samt en eller flera underkoncerner. De flesta kommunkoncerner har minst en separat underkoncern där ett energibolag utgör moderbolag, på grund av att EU:s "Ren energi för alla"-paket (även det en del av EU:s "gröna giv") har införlivats i svensk lagstiftning från och med år 2024. Detta innebär att det inte längre är tillåtet att bedriva elnätsverksamhet tillsammans med annan verksamhet inom samma juridiska person enligt Ellagen (1997:857). Många kommunkoncerner har därför behövt bryta ut elnätsverksamheten till ett separat bolag inom en egen underkoncern, vilket i sig har medfört en ökad rapporteringsbörda eftersom koncernredovisning måste upprättas i både huvudkoncernen och underkoncernen.

Emellertid kom kommunkoncernernas förberedelser inför CSRD-rapporteringen att påverkas av EU-kommissionens Omnibus-paket (COM/2025/81 även kallat Omnibus 1) som presenterades i februari 2025, och som innehöll förslag om väsentligt förenklade regler för företag som omfattades av CSRD och andra regleringar inom EU (EU, 2025a). Bakgrunden till förslaget om regelförenklingen var en akut medvetenhet om att EU-regleringen medfört administrativa bördor, komplexitet, och höga kostnader, vilket försvårat tillväxt och innovation i en europeisk kontext. Beskedet om Omnibus-paketet ändrade radikalt förutsättningarna för de kommunalt ägda bolag som förberedde rapportering i enlighet med CSRD. Frågor om vilka bolag eller koncerner som skulle rapportera, när rapportering skulle ske, samt vad som skulle rapporteras kom i helt ny dager.

Forskningsbehov samt teoretisk förförståelse

I skrivande stund (hösten 2025) finns det fortfarande begränsad information om hur CSRD-regleringen har hanterats inom kommunsektorn. Sedan tidigare finns ett par rapporter från konsultbolag, samt ett och annat vetenskapligt arbete i form av uppsatser och liknande, som bygger på begränsad empiri då konsekvenserna av CSRD ännu inte har blivit uppenbara. PwC (2023) har i en rapport diskuterat kommunernas hållbarhetsstyrning, samt CSRD:s påverkan på kommunsektorn. Aspekter som diskuteras är att rapporteringen i sig blir en större del av hållbarhetsarbetet, och att moderbolagen i kommunkoncernerna kommer att få större ansvar för hållbarhetsrapporteringen än vad som tidigare varit fallet. Detta eftersom CSRD utformats så att moderbolagens rapportering per automatik ska täcka in dotterbolagens, samt att kraven på datainsamling ökar då rapporteringen är mer omfattande och detaljerad än tidigare. Processerna behöver därmed granskas och förstås på ett djupare plan, till exempel genom ökad förståelse av värdekedjan och underleverantörers verksamheter.

I en annan utredning, genomförd av Ramboll Management (2024), har det konstaterats att kommunsektorn möter generella krav i och med att reglerna om CSRD (och EU-taxonomin för hållbara investeringar) träder i kraft. CSRD innebär, i förhållande till tidigare hållbarhetskrav, både skärpningar och en mer omfattande rapportering. Den dubbla väsentlighetsanalysen (DMA) ska utföras, och rapporteringen ska ske i enlighet med ESRS-standarderna. Centrala hållbarhetsfrågor ska identifieras och en rad andra aspekter ska inkluderas i redovisningen, såsom organisationens mål, handlingsplaner, hållbarhetsarbetet, uppföljning och kontroll. Man kan notera att kommunalt ägda bolag som omfattas av CSRD också ska rapportera i förhållande till EU-taxonomin. Här handlar det främst om att klassificera bolagens aktiviteter som bidragande till EU:s miljömål eller inte.

I och med att införandet av CSRD har skett succesivt och stegvis för olika bolag, och egentligen bara syns i hållbarhetsrapporter från större bolag från och med 2025, finns i dagsläget endast ett fåtal sammanställningar av hur rapporteringskraven faktiskt har hanterats av näringslivet i stort. En sammanställning visar dock att 45 större europeiska bolag på 2025 Corporate Knights Global 100 Index rapporterar enligt

CSRD och ESRS-standarderna, eller åtminstone inspirerat av dessa (Forever Sustainable, 2025). De aspekter som rapporteras i störst utsträckning är klimatförändringar, egen arbetskraft, samt cirkulär ekonomi (standarderna E1, S1 och E5 inom ESRS). I en undersökning av svenska företags rapportering av och förhållningssätt till CSRD finner PwC (2025) långt gångna förberedelser och konsekvenser. Till exempel sätter en majoritet av företagen hållbarhetsmål som man inte skulle ha formulerat utan CSRD. Till svårigheterna hör insamling av och kvalitet på hållbarhetsdata, samt att få en överblick över värdekedjan som också ska rapporteras. En annan problematik är kompetens och förståelsen av CSRD. Vad gäller kommunkoncerner och kommunalt ägda bolag finns i dagsläget inga CSRD-rapporter tillgängliga då kraven på CSRD-rapportering enligt ÅRL gäller för räkenskapsår som startar den 1 juli 2024 och senare, vilket innebär att kommunsektorn i praktiken omfattas av CSRD från och med räkenskapsåret 2025, med rapportering år 2026.

Det kan under alla omständigheter konstateras att kunskapen om och förståelsen av kommunsektorns situation och förhållningssätt till CSRD är begränsad i empirisk mening, och att forskningsprojektet därför kan motiveras. Avsaknaden av kunskap om hur kommunalt ägda bolag påverkas av CSRD och hur regleringen hanteras inom kommunsektorn understryker behovet av att genomföra studien.

Strategisk respons på rapporteringskrav

En generell iakttagelse är att den institutionella ramen runt CSRD har präglats av regulatorisk osäkerhet (Garcia-Torea et al., 2024). Denna uppstår på övergripande institutionell nivå, men återspeglas i företagens hantering av den. Det sammanhang som präglar CSRD är delvis problematiskt i och med att regleringen i sig själv (både den ursprungliga CSRD-regleringen och de förändringar som följer av Omnibus-paketet) rymmer oklarheter kring hur man exempelvis ska mäta och rapportera, när det ska göras, och av vem. Garcia-Torea et al. (2024) pekar i och för sig främst på EU-taxonomin för hållbara investeringar, men även CSRD-direktivet är ett exempel på att reglering kan leda till indirekta och mer oförutsägbara konsekvenser i fråga om interna strukturer och processer för att leva upp till regleringens krav. Hanteringen av det kan även få eventuella effekter på företagets rykte och anseende.

Mäkälä (2025) nämner ett antal problem kopplade specifikt till CSRD, exempelvis kostnader relaterade till att rapporteringen försenas, frånvaron av expertis på hållbarhetsområdet, allokering av resurser som en följd av regleringen, osäkerhet kring vad som ska rapporteras, samt den politiska diskussion som följer av hållbarhetsrapporteringen.

Under alla omständigheter behöver sådan problematik hanteras. Man kan utgå från att hanteringen av kraven på CSRD-rapportering är strategisk och medveten, och inte bara en fråga om oreflekterat regelföljande. Detta gäller även i situationer när kunskapen om hållbarhetsrapportering och CSRD är låg. Oavsett måste de krav som regleringen medför hanteras. I litteraturen har strategisk respons på reglering (och reglering i situationer av osäkerhet) studerats. Mer generella beskrivningar av strategisk respons på institutionellt tryck återfinns hos exempelvis Oliver (1991). Här märks möjligheten att samtycka, kompromissa, undvika, trotsa eller manipulera i förhållande till den förändring som har ägt rum, till exempel av reglering. Vilken strategi som väljs av aktören varierar. Exempelvis är acceptans mer vanligt förekommande om regleraren äger resurser som organisationen behöver eller åtnjuter högt anseende och auktoritet (se även Frostenson, 2010).

I redovisningslitteraturen har strategisk respons på reglering förstått på olika sätt. Till exempel har den beskrivits som förebyggande, proaktiv, kreativ och reaktiv, där proaktiv respons har setts som problematisk

i situationer med regulatorisk osäkerhet (Clemens et al., 2008). Engau och Hoffmann (2011) lyfter fram andra slags strategier, undvikande, (osäkerhets) reduktion, anpassning och ignorering i förhållande till miljöreglering. Främst osäkerhetsreducering är den valda strategin. I en annan studie visar Engau och Hoffmann (2009) att regulatorisk osäkerhet inte med nödvändighet leder till uppskjutande av viktiga strategiska beslut, till exempel om investeringar.

Oavsett vilken begreppsapparat man använder sig av, så finns i studier som de ovan nämnda ofta en grundtanke om att dels identifiera hur företag agerar i situationer där ny reglering införs, dels (om möjligt) söka förklaringar till varför företagen väljer just de strategiska förhållningssätt som de gör. Motsvarande går självfallet att göra i förhållande till CSRD och de kommunalt ägda bolagen. I forskningsprojektet studeras frågan om strategiska val induktivt. Det innebär att vi inte använder en färdig tolkningsram där vi letar efter viss strategisk respons utifrån begrepp som är på förhand givna. I stället sker en öppen tolkning av det som framkommer i intervjuerna, där vi utifrån det empiriska materialet drar slutsatser om inom vilka områden de kommunalt ägda bolagen och koncernerna gör sina strategiska val. Det är också här vi genom tolkning drar övergripande slutsatser om vilka strategier som faktiskt är tydliga i kommunerna. Tolkningsprocessen diskuteras närmare i följande metodbeskrivning. I analysen kommer de strategiska valen att identifieras, och i slutdiskussionen ges tänkbara förklaringar till varför just dessa strategier väljs.

Metod

Studien omfattar tre olika teman som har studerats med hjälp av delvis olika metoder: a) en kartläggning av vilka kommunalt ägda bolag som kommer att omfattas av CSRD, b) en analys av vad dessa bolag kommer att behöva redovisa, samt c) en analys av de strategiska val som kommunsektorn gör i förhållande till redovisningskraven. I empiridelen av rapporten redovisas det erhållna resultatet av studien. Sammantaget bidrar det till att öka förståelsen för den strategiska responsen på och konsekvenserna av CSRD inom kommunsektorn.

Empiriskt material har samlats in fortlöpande under hela projektets gång. Materialet består dels av dokument, som exempelvis års- och hållbarhetsredovisningar och kommunala strategidokument i relation till CSRD, samt information hämtad från databaser, och dels av intervjuer. För att kunna kartlägga vilka kommunalt ägda bolag som kommer att omfattas av CSRD (tema a) inhämtades företagsinformation från Statistiska Centralbyrån. Denna information importerades sedan till databasen Retriever Business för att hämta information för räkenskapsåren 2023 och 2024 gällande bolagens omsättning, balansomslutning, samt antal

anställda. Anledningen till att information inhämtades för två år är att uppsatta gränsvärden ska överskridas under två på varandra följande räkenskapsår för att rapporteringsskyldigheten ska gälla. Inhämtade data sammanställdes i ett Exceldokument, där analyser genomfördes utifrån uppsatta gränsvärden vid olika tidpunkter: före införandet av CSRD när rapporteringsskyldigheten i ÅRL baserades på NFRD, efter CSRD hade införlivats i ÅRL, samt efter regeringens proposition till följd av Omnibus-paketet presenterades. Alla gränsvärden har presenterats i tabeller för att tydliggöra resultaten.

För att genomföra kartläggningen gjordes även analyser utifrån den kommungruppsindelning som Sveriges Kommuner och Landsting (SKR) tagit fram för att underlätta statistiska jämförelser och analyser av kommuner (SKR, 2022). I kommungruppsindelningen är kommunerna indelade i tre huvudgrupper: A) storstäder och storstadsnära kommuner, B) större städer och kommuner nära större städer, och C) mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Utifrån dessa huvudgrupper görs ytterligare indelning i totalt nio undergrupper, se Tabell 1 nedan.

SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONERS KOMMUNGRUPPSINDELNING

TABELL 1

Huvudgrupp	Undergrupp
A Storstäder och storstadsnära kommuner	A1 Storstäder A2 Pendlingskommun nära storstad
B Större städer och kommuner nära större stad	B3 Större stad B4 Pendlingskommun nära större stad B5 Lågpendlingskommun nära större stad
C Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	C6 Mindre stad/tätort C7 Pendlingskommun nära mindre stad/tätort C8 Landsbygdskommun C9 Landsbygdskommun med besöksnäring

Frågan om vad de kommunalt ägda bolagen kommer att behöva redovisa (tema b), har studerats indirekt. Data har samlats in genom intervjuer med representanter för kommunalt ägda bolag, och därefter har en övergripande analys genomförts av de tendenser som framkommit i materialet. Aspekten innehåll i redovisningen (se nedan) avgörs dock till stor del av bolagen och koncernerna utifrån den dubbla väsentlighetsanalysen, där väsentlig påverkan, risker och

möjligheter identifieras av bolagen själva. De kommunalt ägda bolagen gör alltså en genomlysning av den egna verksamheten när den dubbla väsentlighetsanalysen upprättas, som sedan ligger till grund för vad som är väsentligt och vilken information som ska mätas och rapporteras. I princip är det resultatet av väsentlighetsanalysen som visar vad som ska redovisas enligt CSRD.

Via intervjuerna har data erhållits om hållbarhetsredovisningens övergripande tendenser och innehåll. Frågan om vad de kommunalt ägda bolagen behöver redovisa besvaras således tentativt mot bakgrund av det arbete som utförts och som kommunicerats i intervjuerna.

För att genomföra analysen av kommunsektorns strategiska val i förhållande till CSRD:s redovisningskrav (tema c), har kvalitativa data samlats in via intervjuer. Här har personer i kommunsektorn som aktivt deltar i arbetet med hållbarhetsredovisning fungerat som informationskällor. I mångt och mycket har intervjuerna berört rapporteringsprocessen, inblandade aktörer, vilka övergripande strategiska val som har gjorts, organisering av redovisningen, kompetensbehov, samt avgöranden om innehållet i hållbarhetsredovisningen.

Målet med den kvalitativa datainsamlingen har varit att få ett representativt urval av respondenter, från kommuner av olika storlek och med geografisk spridning. Ambitionen har varit att täcka in olika

kommungrupper enligt SKR:s kommungruppsindelning (SKR, 2022)¹. Totalt har 18 personer intervjuats. Intervjuerna har genomförts under senare delen av 2024 fram till och med september 2025. Intervjupersonerna har olika befattningar, antingen inom kommunalt ägda bolag eller i kommunal förvaltning. Gemensamt för alla respondenter är att de på ett eller annat sätt har varit delaktiga i arbetet med CSRD-rapporteringen eller förberedelserna inför den. Eftersom detta har organiserats på olika sätt inom olika kommuner, har lämpliga intervjupersoner kunnat återfinnas i olika roller i kommunal sektor, exempelvis som chefer, eller projektledare inom förvaltningen eller i kommunalt ägda bolag. Det relativt breda urvalet kan också förklaras av antagandet att den strategiska hanteringen av CSRD skiljer sig åt i kommuner med olika förutsättningar, inte minst resursmässigt. I många fall har kommunalt ägda bolag erfarenhet av obligatorisk hållbarhetsrapportering enligt svensk lagstiftning, baserad på det tidigare EU-direktivet NFRD. Det kan ha påverkat förutsättningarna genom att kunskap och strukturer för hållbarhetsrapportering till stor del redan fanns på plats. I Tabell 2 nedan finns information om respondenterna.

ÖVERSIKT ÖVER RESPONDENTER

TABELL 2

Datum	Kod	Position	Organisation	Kommungrupp
24-09-03	A	Hållbarhetschef	Samägt kommunalt bolag	n/a
24-09-03	B	Hållbarhetscontroller	Samägt kommunalt bolag	n/a
24-11-18	C	VD	Fastighetsbolag	B3
24-12-10	D	Ekonomichef	Fastighetsbolag	B4
24-12-19	E	Ekonomichef	Fastighetsbolag	C6
25-01-09	F	Koncerncontroller	Kommunal förvaltning	C6
25-01-09	G	Ekonomichef	Kommunal förvaltning	B5
25-03-07	H	Hållbarhetschef	Energibolag	B3
25-03-17	I	Hållbarhetsansvarig	Kommunalt holdingbolag	A1
25-05-27	J	Strategisk koordinatör	Fastighetsbolag	A1
25-06-04	K	Hållbarhetschef	Kommunal förvaltning	B3
25-06-13	L	Kvalitets-/hållbarhetsstrateg	Fastighetsbolag	B3
25-09-12	M	IT- och ekonomichef	Fastighetsbolag	B3
25-09-18	N	Ekonomichef	Kommunal förvaltning	A2
25-09-18	O	Strategisk affärsutvecklare	Kommunal förvaltning	A2
25-09-26	P	Utvecklingsledare/ ledningsstöd	Kommunal förvaltning	B3
25-09-26	Q	Hållbarhetschef	Energibolag	A1
25-09-26	R	Miljöstrateg	Energibolag	A1

¹ De kommungrupper som är representerade i studien är A1 (storstäder), A2 (pendlingskommun nära storstad), B3 (större stad), B4 (pendlingskommun nära större stad), B5 (lågpendlingskommun nära större stad) samt C6 (mindre stad/tätort).

Intervjuerna genomfördes digitalt och var 35–60 minuter långa. Ett undantag var en kortare intervju av diskussionskaraktär som var ungefär 15 minuter lång och som genomfördes i samband med en workshop. Sju av respondenterna intervjuades innan EU presenterade sitt Omnibus-paket i slutet av februari 2025, och resterande elva respondenter intervjuades efter det. Det gör att den underliggande frågeställningen om strategiska vägval (tema c) kan besvaras både i förhållande till den ursprungliga planen för införandet, och till den nya situation som Omnibus-paketet innebär.

Intervjuerna har spelats in, transkriberats och därefter analyserats genom tematisk kodning, där intervjuaren har gjort det möjligt att se olika slags val eller strategier som har använts i förhållande till CSRD. Här har en induktiv tolkning genomförts. Det innebär att de aspekter som identifierats i intervjumaterialet är de som respondenterna lyft fram som viktiga för att förstå hanteringen av CSRD, det vill säga det som utgör ramen för beskrivningen i det empiriska materialet. För det andra momentet i studien (tema b), har aspekter relaterade till redovisningens innehåll identifierats, och för det tredje momentet (tema c) har aspekter relaterade till struktur, process och tid identifierats. Man kan nämna att aspekten tid (när rapporteringen kommer att göras) också fångar in det som Omnibus-paketet har inneburit, nämligen att man har "stoppat klockan" och skjutit fram CSRD-rapporteringen med två år. Aspekterna är inte ömsesidigt uteslutande. Att rapporteringen har

skjutits upp innebär inte att det förberedelsearbete som genomförts före Omnibus-paketet saknar betydelse för hållbarhetsarbetet i stort. Tvärtom kan strategiska vägval i förhållande till CSRD även fortsatt vara av relevans inom den kommunala sektorn.

Ur tillförlitlighets- och validitetssynpunkt kan frågan ställas om hur representativt urvalet är för kommunsektorn och om de svar som erhållits går att generalisera. Vad gäller frågan om vilka kommunala bolag som behöver redovisa (tema a) har en totalundersökning genomförts, i betydelsen att samtliga kommuner och deras bolag har rymts i undersökningen. Innehåll och strategier (tema b och c) identifieras primärt utifrån intervjumaterialet. Som nämnts har ambitionen varit att olika grupper av kommuner och bolag ska vara representerade, vilket gör att ett brett spektrum täcks in. Metoden innebär dock ingen garanti för att alla aspekter (till exempel avvikande innehåll eller andra strategier) inte finns eller skulle kunna identifieras. Men det är ändå rimligt att anta att exempelvis de strategiska val som identifieras är representativa för kommunsektorn i stort, i och med att de täcker in de flesta förhållningssätt som rimligtvis är möjliga i den situation som kommunerna och deras bolag befinner sig i.

I följande avsnitt presenteras resultaten av studiens tre delar.

Resultat

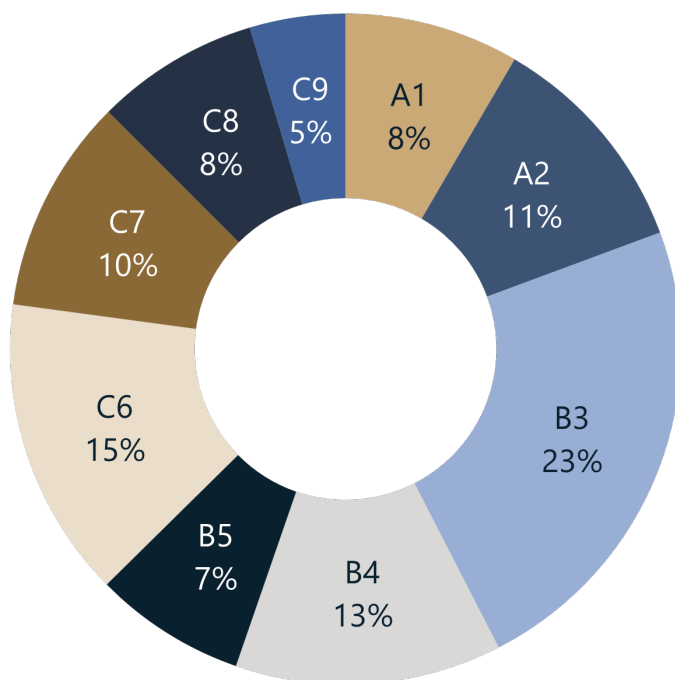
A) VILKA KOMMUNALT ÄGDA BOLAG SOM BEHÖVER REDOVISA ENLIGT CSRD

För att kunna svara på frågan om vilka kommunalt ägda bolag som omfattas av CSRD har en kartläggning gjorts av alla kommunalt ägda bolag i Sverige. En analys utifrån SKR:s kommungruppsindelning visar att av de totalt 1 736 kommunalt ägda bolag som finns i underlaget, tillhör sammanlagt 19% huvudgrupp A) Storstäder och storstadsnära kommuner, 43% huvudgrupp B) Större städer och kommuner nära större stad, och resterande 38% huvudgrupp C) Mindre städer/

tätorter och landsbygdskommuner. Fördelningen av de kommunalt ägda bolagen speglar i stort fördelningen av Sveriges kommuner, med mindre än 1 % avvikelse per huvudkategori. Avvikelsen kan förklaras av att de 40 bolag som ägs gemensamt av två eller flera kommuner har kategoriserats utifrån den kommun där bolagets registrerade säte är beläget. Hur bolagen fördelar sig på de kommunala undergrupperna framgår av Figur 1 nedan.

ANDEL KOMMUNALT ÄGDA BOLAG FÖRDELAT PÅ SKR:s KOMMUNGRUPPSINDELNING

FIGUR 1

Krav på hållbarhetsredovisning - före CSRD

När krav på hållbarhetsredovisning implementerades i ÅRL baserat på NFRD år 2016 blev alla större företag av allmänt intresse skyldiga att redovisa hållbarhetsinformation. EU-direktivet omfattade endast företag av allmänt intresse med fler än 500 anställda, men Sverige valde att tillämpa lägre gränsvärden för att harmonisera med den gällande definition av större företag som fanns i ÅRL. Därmed omfattades fler företag

av lagkravet än vad EU-direktivet egentligen krävde. Dock kunde dotterföretag i koncerner undantas från rapporteringskyldigheten förutsatt att moderföretaget upprättade en konsoliderad hållbarhetsrapport som inkluderade dotterföretaget, och att detta tydligt angavs i årsredovisningen. De gränsvärden som infördes i ÅRL vid implementeringen av NFRD framgår av Tabell 3 nedan.

GRÄNSVÄRDEN FÖR KRAV PÅ HÅLLBARHETSRAPPORTERING ENLIGT ÅRL FRÅN 1 DECEMBER 2016 (BASERAT PÅ NFRD)

TABELL 3

Gränsvärden enligt ÅRL (från 1 dec 2016)

	Företag av allmänt intresse samt med >250 anställda
NFRD	>175 mkr i balansomslutning >350 mkr i nettoomsättning (mer än ett villkor under vart och ett av de senaste två räkenskapsåren)

En analys av de kommunalt ägda bolagen visar att totalt 254 av bolagen överskred de uppsatta gränsvärdena i ÅRL som visas i Tabell 3. Alla dessa klassificeras dock inte som företag av allmänt intresse. Exakt hur många och vilka av bolagen som omfattades av rapporteringskraven, samt hur många som eventuellt konsoliderades i moderbolagets hållbarhetsrapport, ligger utanför ramen för denna undersökning då det skulle kräva en omfattande och manuell analys av samtliga årsredovisningar. Vi har dock genomfört en stickprovskontroll av ett tjugotal bolag som

visar att några av de största bolagen har upprättat hållbarhetsredovisning i enlighet med lagkravet, vilket har kommenterats av revisorn i årsredovisningens revisionsberättelse. Flera av de övriga bolagens årsredovisningar innehåller hållbarhetsinformation av varierande art och omfattning. I vissa fall har revisorn kommenterat att den hållbarhetsinformationen som redovisats inte inkluderats i granskningen, vilket innebär att hållbarhetsrapporteringen inte har skett i enlighet med lagens krav. I andra fall saknas sådana kommentarer helt.

Krav på hållbarhetsredovisning – införandet av CSRD

I slutet av 2022 antog EU-parlamentet det nya CSRD-direktivet som skulle förändra företagens hållbarhetsrapportering (EU 2022/2464). När den svenska regeringen presenterade propositionen "Nya regler om hållbarhetsrapportering" (Prop. 2023/24:124) gällande det nya EU-direktivet utnyttjades möjligheten att skjuta fram den fullständiga implementeringen "för att ge företagen så lång tid som möjligt på sig att förbereda sig". Införandet skulle ske stegvis så att de företag som tidigare omfattades av hållbarhetsrapporteringskraven i ÅRL baserat på NFRD inkluderas i våg 1. Dessa företag var därmed skyldiga

att hållbarhetsredovisa i enlighet med CSRD från och med räkenskapsår som inleddes efter 1 juli 2024, med rapportering från och med år 2025. Därefter skulle nästa företagskategori omfattas i våg 2 ett år senare, och den tredje och sista företagskategorin i våg 3 ytterligare ett år senare. En rad olika lagar kom att beröras vid införlivandet, men ändringarna i ÅRL är av avgörande betydelse då det är där gränsvärdena för vilka företag som omfattas av rapporteringsskyldigheten anges. Gränsvärden och tidpunkter för införandet av CSRD illustreras i Tabell 4 nedan.

GRÄNSVÄRDEN FÖR KRAV PÅ HÅLLBARHETSRAPPORTERING ENLIGT ÅRL FRÅN 1 JULI 2024 (BASERAT PÅ CSRD)

TABELL 4

Gränsvärden	Enligt ÅRL (från 1 juli 2024)
Våg 1 Större företag av allmänt intresse med >500 anställda.	Räkenskapsår som inleds 1 juli 2024 eller senare.
Våg 2 Större företag som inte ingick i våg 1, samt företag/koncerner med >250 anställda >280 mkr i balansomsättning >550 mkr i nettoomsättning (mer än ett villkor under vart och ett av de senaste två räkenskapsåren).	Räkenskapsår som inleds 1 januari 2025 eller senare.
Våg 3 Noterade små och medelstora företag samt kreditinstitut som definieras som större (se gränsvärden för våg 2) eller är noterade men inte ingick i tidigare våg.	Räkenskapsår som inleds 1 januari 2026 eller senare.

Som framgår av Tabell 4 ovan var det endast företag av allmänt intresse (i praktiken börsnoterade) med fler än 500 anställda samt finansiellt orienterade företag som omfattades av rapporteringskraven i våg 1. Mer precist omfattade våg 1 börsnoterade större företag och börsnoterade moderföretag i koncerner, samt

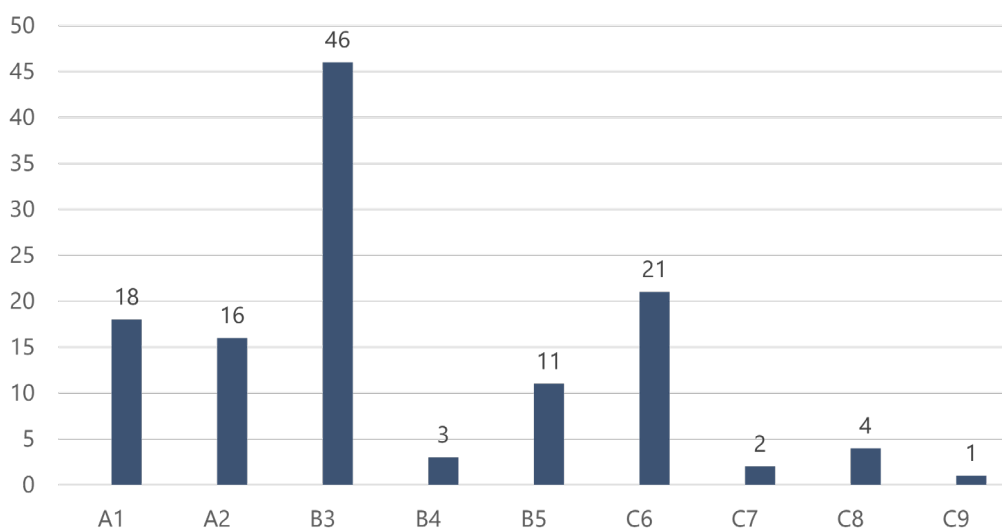
kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsbolag av viss storlek. Även om totalt 40 av de kommunalt ägda bolagen överskred storleksgränsen både år 2023 och 2024 inkluderades de inte i våg 1 (ej allmänt intresse eller motsvarande) utan i våg 2.

Tabell 4 visar att uppsatta gränsvärden för våg 2 utgår från antal anställda, balansomsättning och nettoomsättning, vilket innebär att alla bolag som överskrider dessa gränsvärden omfattas oavsett om de är av allmänt intresse eller inte. Dotterföretag undantas automatiskt från rapporteringsskyldigheten enligt CSRD, förutsatt att moderföretaget upprättar en konsoliderad hållbarhetsrapport som inkluderar dotterföretagens hållbarhetsinformation. En analys visar att totalt 175 av de kommunalt ägda bolagen överskrider dessa

gränsvärden år 2023 och 2024. Av dessa upprättar 122 koncernredovisning och omfattas därmed av rapporteringsskyldigheten, vilket innebär skyldighet att samla in och konsolidera hållbarhetsdata för hela koncernen från och med räkenskapsåret 2025, för att uppfylla rapporteringskraven enligt CSRD från och med rapporteringsåret 2026. De berörda koncernerna fördelar sig på de olika kommungrupperna enligt nedan, se Figur 2.

ANTAL KOMMUNKONCERNER SKYLDIGA ATT HÅLLBARHETSRAPPORTERA EFTER VÅG 2 (SKR:s KOMMUNGRUPPSINDELNING)

FIGUR 2

Notera att av de koncerner som illustreras i Tabell 5 utgör kategori A) storstäder och storstadnära kommuner en mindre andel (28%). Majoriteten av de koncerner som träffas av rapporteringskravet enligt CSRD tillhör i stället kategori B) Större städer och kommuner nära större stad (49%). Dessutom utgör kategori C) Mindre städer/tätorter och

landsbygdskommuner en relativt stor andel (23%). Med tanke på att rapportering i enlighet med CSRD kräver expertis och omfattande resurser kan det vara extra problematiskt i mindre kommuner då dessa ofta har problem med att rekrytera personal för olika typer av expertfunktioner (se Erlingsson, 2024).

Krav på hållbarhetsredovisning – förändringar i och med Omnibus-paketet

Som diskuterats ovan ställdes kommunsektorn inför många frågor om vilka bolag eller koncerner som skulle omfattas av CSRD, hur hållbarhetsinformationen skulle rapporteras, och av vem. I samband med att Omnibus-paketet presenterades så förändrades förutsättningarna radikalt för de kommunalt ägda bolag som redan förberedde rapportering enligt CSRD. När paketet presenterades i februari föreslogs att endast företag med fler än 1 000 anställda, och en nettoomsättning överstigande 50 miljoner euro eller en balansomslutning överstigande 25 miljoner euro, skulle omfattas av kravet på hållbarhetsrapportering. Det beräknades innebära att andelen företag som omfattades av CSRD skulle minska med ungefär 80% på EU-nivå. När EU-direktivet sedan antogs i april 2025 (EU, 2025b) visade det sig dock att det ursprungliga gränsvärdet på fler än 500 anställda hade bibehållits. Dock fanns fortfarande en osäkerhet angående hur CSRD skulle införlivas i svensk lagstiftning.

Det faktum att ÅRL redan hade anpassats till CSRD utifrån det ursprungliga direktivet, och att ändringarna utifrån Omnibus-paketet måste införas i svensk

lagstiftning för att vara giltiga, bidrog till ytterligare komplexitet och osäkerhet. I väntan på att ändringar görs i lagstiftningen gäller nämligen det som sedan tidigare angivits (det vill säga de bestämmelser som diskuterats ovan). I praktiken innebär det att två regelverk nu samexisterar parallellt under en övergångsperiod, och att vad som tillämpas beror på vilken "våg" företagen tillhör. Omnibus-paketets förslag på förenklingar berör även pågående räkenskapsår och med att man "stoppar klockan", vilket innebär ett tvåårigt uppskjutande av rapporteringskraven. Inom kommunkoncernerna bidrog Omnibus-paketet till ovisshet gällande vilka bolag som skulle komma att omfattas av rapporteringskravet.

När regeringen i september 2025 presenterade propositionen "Uppskjutet krav på att hållbarhetsrapportera för vissa företag" (Prop. 2025/26:21) så framgick det av förslaget att ÅRL ska justeras utifrån Omnibus-paketet så att tidpunkten för våg 2 och våg 3 skjuts fram i två år. I övrigt ska gränsvärdena vara de samma, som framgår av Tabell 5 nedan.

GRÄNSVÄRDEN OCH INFÖRANDE ENLIGT SVENSKA FÖRSLAGET (PROP. 2025/26:21)

TABELL 5

	Gränsvärden	Införande i Sverige
Våg 1	Större företag av allmänt intresse med >500 anställda.	Räkenskapsår som inleds 1 januari 2024 eller senare (oförändrad tid för införandet).
Våg 2	Stora företag som inte ingick i våg 1, samt företag/koncerner med: >250 anställda >280 mkr i balansomslutning >550 mkr i nettoomsättning (mer än ett villkor under vart och ett av de senaste två räkenskapsåren).	Räkenskapsår som inleds 1 januari 2027 eller senare (införandet framskjutet två år). Samma gränsvärden som tidigare.
Våg 3	Noterade små och medelstora företag, samt kreditinstitut som definieras som stora (se gränsvärden för våg 2) men som inte ingick i tidigare våg.	Räkenskapsår som inleds 1 januari 2028 eller senare (införandet framskjutet två år). Samma gränsvärden som tidigare.

Gränsvärdena i Tabell 5 lämnades således oförändrade i regeringens proposition (Prop. 2025/26:21), vilket innebär att antalet kommunkoncerner skyldiga att hållbarhetsredovisa efter väg 2 kvarstår i enlighet med vad som redovisats ovan i Tabell 5. I remissvaren påpekade dock branschorganisationen FAR, Bokföringsnämnden, samt Rådet för finansiell rapportering, att oklarheter finns kring hur antalet anställda ska beräknas, samt vilket räkenskapsår som ska ligga till grund för beräkningen. Det är även oklart om antalet anställda i företagen, eller i koncernen

som helhet, avgör rapporteringsskyldigheten. Mindre dotterbolag kommer dock att påverkas indirekt av CSRD även om de inte omfattas av rapporteringskravet i sig, eftersom de kommer att behöva mäta och leverera hållbarhetsinformation till moderbolaget för koncernrapportering. En analys har genomförts kommunvis för att belysa hur antal anställda i kommunalt ägda bolag fördelar sig på kommun och kommungrupp. Resultatet visas i Tabell 6 nedan. Sorteringen är gjord i fallande ordning utifrån antal anställda.

KOMMUNER MED > 250 ANSTÄLLDA I KOMMUNALT ÄGDA BOLAG TOTALT (ÅR 2024)

TABELL 6

Kommun	Kommungrupp	Antal anställda
Göteborg	A1	>15 000
Stockholm	A1	>10 000
Linköping	B3	>3 000
Uppsala	B3	>2 000
Skellefteå	C6	>2 000
Eskilstuna	B3	>2 000
Västerås	B3	>2 000
Jönköping	B3	>1 500
Umeå	B3	>1 500
Södertälje	B3	>1 500
Lund	B3	>1 500
Luleå	B3	>1 500
Örebro	B3	>1 500
Sollentuna	A2	>1 500
Växjö	B3	>1 000
Malmö	A1	>1 000
Gävle	B3	>1 000
Norrköping	B3	>1 000
Borås	B3	>1 000
Helsingborg	B3	>1 000
Halmstad	B3	>1 000
Uddevalla	B5	>1 000
Karlstad	B3	>1 000
Sandviken	B5	>500
Sundsvall	B3	>500
Kristianstad	B3	>500
Borlänge	B3	>500
Piteå	C6	>500
Trollhättan	B3	>500
Kalmar	B3	>500

Kommun	Kommungrupp	Antal anställda
Västervik	C6	>500
Karlskrona	C6	>500
Värmdö	A2	>500
Karlshamn	C6	>500
Landskrona	B4	>500
Höganäs	B4	>500
Mölnadal	A2	>500
Karlskoga	C6	>500
Norrtälje	C6	>500
Härnösand	C6	>500
Arvika	C8	>500
Ängelholm	B4	>250
Skövde	C6	>250
Sundbyberg	A2	>250
Falun	C6	>250
Varberg	C6	>250
Nybro	B5	>250
Ludvika	C6	>250
Trelleborg	A2	>250
Eksjö	C7	>250
Söderhamn	C8	>250
Botkyrka	A2	>250
Hässleholm	B5	>250
Nässjö	B5	>250
Huddinge	A2	>250
Lysekil	C8	>250
Vänersborg	B4	>250
Bjuv	B4	>250
Ronneby	C7	>250
Arboga	C7	>250
Boden	B5	>250
Kramfors	C8	>250
Laholm	B4	>250
Alingsås	A2	>250
Alvesta	B4	>250
Lidköping	C6	>250
Haninge	A2	>250
Vetlanda	C8	>250
Tierp	B4	>250
Strängnäs	B4	>250
Ulricehamn	B5	>250
Kiruna	C6	>250

Trots att de ursprungliga gränsvärden som redan införlivats i ÅRL i samband med införandet av CSRD bibehölls, så innebar Omnibus-paketet och "stoppa klockan" väsentligt ändrade förutsättningar för de kommunalt ägda bolagen. Man har redan investerat stora resurser i arbetet med CSRD-förberedelser under år 2024, och från det att Omnibus-paketet kom i februari 2025, till dess att propositionen presenterades i september samma år fanns oklarheter kring hur de föreslagna förändringarna skulle komma att införlivas i svensk lagstiftning. De strategiska besluten kring rapporteringen har således skett under osäkerhet, vilket återspeglas i rapportens följande delar.

B) VAD DE KOMMUNALT ÄGDA BOLAGEN BEHÖVER REDOVISA ENLIGT CSRD

Det finns inget facit i fråga om vad de kommunalt ägda bolagen behöver redovisa annat än de övergripande bestämmelser som finns i CSRD-direktivet/ÅRL (se bilaga 2) och vad som anges i ESRS-standarderna. Viss redovisningsinformation är obligatorisk, men de kommunalt ägda bolagen väljer också ut ett urval av frågor baserat på den dubbla väsentlighetsanalysen. Då regelrätta CSRD-rapporter fortfarande inte föreligger i de kommunalt ägda bolagen finns ingen data kring vad bolagen konkret har redovisat. Praxis kommer sannolikt att utvecklas över tid.

Ett sätt att närma sig ett svar på frågan är emellertid att utifrån det empiriska materialet, och då främst intervjustudien, bringa klarhet i hur planeringen för rapporteringen har sett ut, vilka frågor som har varit aktuella, och vad de kommunalt ägda bolagen har haft för avsikt att redovisa. Här finns viss vägledning i kommunkoncernernas struktur, då dessa i regel rymmer moderbolag (holdingbolag), fastighetsbolag, energi-/VA-bolag, renhållning/återvinning och en del andra, ofta mindre, verksamheter, till exempel bolag för event och besök. Detta gör att de prioriterade frågor som kommer att identifieras är knutna till verksamhetens art (exempelvis miljörelaterade frågor), den egna personalen, samt frågor i relation till kommuninvånarna. I det senare fallet kan man anta att det finns en skillnad jämfört med privata bolag, som ofta fäster något mindre vikt vid frågor om samhällsengagemang och intressenter i sina CSRD-rapporter (Forever Sustainable, 2025).

I direkt mening hänger rapporteringen av data samman med den genomlysning av den egna verksamheten som görs. Här görs först en så kallad gap-analys, som (något förenklat) innebär att man identifierar vad som måste vara på plats i bolagen för att kunna rapportera enligt CSRD, exempelvis policyer, mätpunkter och annat. Sedan görs en dubbel väsentlighetsanalys, där finansiell väsentlighet respektive inverkansväsentlighet synliggörs, och där påverkan, risker och möjligheter för relevanta områden rapporteras med utgångspunkt i ESRS-standarderna. I de kommunalt ägda bolagen, eller snarare kommunkoncernerna, finns tydliga indikationer på att arbetet med dubbel väsentlighetsanalys har genomförts, liksom mycket av det övriga arbete som ligger till grund för rapporteringen – även om denna nu har skjutits upp av Omnibus-paketet.

Ett exempel på vad väsentlighetsanalysen har lett fram till är att påverkan, risker och möjligheter har identifierats, och därmed väsentliga frågor att rapportera enligt ESRS-standarderna (intervjuperson P, kommunkategori B3). I detta exempel har en stegvis bedömning gjorts gällande miljöfrågor, sociala frågor och styrningsfrågor. Frågor har bedömts som informativa, viktiga, signifikanta och kritiska. På kritisk nivå omfattar frågorna begränsning av klimatförändringar, arbetsvillkor och samhällens ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Rapporteringens fokus blir på de ESRS-standarder som omfattar dessa frågor, i det här fallet E1 (klimatförändringar), S1 (egna arbetskraften) och S3 (berörda samhällen). Detta innebär inte att kommunkoncernen endast rapporterar information och nyckeltal enligt dessa tre standarder, men att särskilt fokus läggs vid dem. Analogt märks något mindre fokus på övriga miljöorienterade ESRS-standarder (E2-E5) och standarder för samhällsansvar kopplade till arbetstagare i värdekedjan (S2) och konsumenter och slutanvändare (S4).

I några av intervjuerna framhålls ESRS-standard E1 som central. Ett skäl till det är att den kopplas till EU:s taxonomi för hållbara investeringar (A, n/a; B, n/a; I, A1). Det är det som gör just E1 väsentlig. Arbetet med denna rapportering har påbörjats tidigt. Mycket av aktiviteten kring CSRD görs i förhållande till E1, samtidigt som ett parallellt arbete med dubbel väsentlighetsanalys och gapanalys. Här går man från övergripande E1-orienterat arbete ner mot mer detaljerat arbete.

I mer strategisk mening (se nedan) märks en viss rationalisering av redovisningsdata. Det finns exempel på kommunkoncerner som utifrån resurs- och relevansskäl ser det som orimligt att ha en rapportering som är storföretagsanpassad och som man upplever inte fyller något syfte. Därför görs en strikt väsentlighetsbedömning, och en begränsning av antalet frågor som rapporteras görs (G, B5). CSRD upplevs som strikt, otympligt och svårt att uppfylla, samtidigt som det genererar stora mängder information som delvis uppfattas som överflödigt. Sovring utifrån relevans och praktiska möjligheter blir ett praktiskt förhållningssätt (J, A1).

Rationaliseringen är tveeggad. Den märks i förhållande till antalet frågor som ska redovisas i och med att prioriteringar görs. En annan aspekt är att en viss insnävning märks i kommunkoncernerna vad gäller omfattningen av den dubbla väsentlighetsanalysen. En relevansbedömning görs utifrån koncernperspektiv, snarare än utifrån de enskilda och ofta mindre dotterbolagens perspektiv. Väsentliga frågor som sedan ska rapporteras väljs därmed ut ur ett helhetsperspektiv, vilket innebär att alla frågor som identifierats inte kommer att innefattas.

C) DE KOMMUNALT ÄGDA BOLAGENS STRATEGISKA HANTERING AV CSRD

De kommunalt ägda bolagen hanterar av förklarliga skäl CSRD-rapporteringen på många olika sätt. Rationalisering har nämnts ovan som en strategi i förhållande till innehållet i rapporterna. Den strategiska hanteringen omfattar emellertid mer än så. En tydlig tendens i det empiriska materialet är att CSRD hanteras på kommun(koncern)nivå, som en helhet och angelägenhet för den kommun som äger bolagen. Det är alltså inte så att bolagen lämnas därhän att fatta sina egna beslut utan hänsyn till den kommunala kontext de ingår i. Det är ytterst ägarna, det vill säga kommunerna, som tar ansvaret för att CSRD rapporteras som förväntat.

Samtidigt skiljer sig förutsättningarna åt mellan olika kommuner och i olika avseenden. Storstadskommuner har ofta resurser och kompetens att hantera komplexa frågor samt att många av dem har hållbarhetsrapporterat sedan tidigare, medan mindre

kommuner inte har samma tillgång till resurser och kompetens och dessutom begränsad eller ingen erfarenhet av hållbarhetsrapportering. I vissa fall är behovet av konsult hjälp stort i de mindre kommunerna och betingar hela processen (E, C6). Här söks ibland samarbeten med andra kommuner. Oavsett vilket finns en strategisk hantering av frågan om CSRD, som inte nödvändigtvis ser likadan ut i de olika kommunerna. Snarare kan man se de strategiska val som redovisas nedan som möjligheter givet de olika situationer som kommunerna befinner sig i. Valen är inte ömsesidigt uteslutande, utan görs parallellt.

Tre dimensioner av strategiska val beskrivs nedan, val kopplade till den strukturella organiseringen för CSRD-rapporteringen, själva processorganiseringen för den, samt tidsorganiseringen, alltså när rapporteringen ska göras.

Den strukturella organiseringen

Den strukturella organiseringen av CSRD har att göra med var i koncernstrukturen själva rapporteringen ska upprättas, skapandet av organisatoriska förutsättningar om gränsvärden för rapportering uppnås, vem och vilka som ska ansvara för rapporteringen och liknande aspekter.

Moderbolagskoncentration

En principiellt viktig organiseringsfråga är var i de kommunala koncernstrukturerna CSRD-rapporteringen upprättas. I princip gäller CSRD-bestämmelserna för företag och koncerner som överstiger gränsvärdena i fråga om omsättning, antalet anställda och balansomslutning. Bolag som ingår i koncernstrukturer inkluderas i moderbolagets hållbarhetsrapportering för hela koncernen. Inom kommunsektorn är det mycket vanligt med holdingbolag av typen "Stadshus AB" som ägare av de olika kommunalt ägda bolagen, som i sin tur kan utgöra underkoncerner. Om koncernen omfattas av kravet att CSRD-rapportera, så kommer moderbolaget att upprätta rapporten som även ska innefatta verksamheterna i dotterbolagen. Det innebär att även om inget dotterbolag träffas enskilt av rapporteringskraven så måste rapportering ske på koncernnivå (G, B5).

En mycket tydlig tendens i form av strategiskt val, som bekräftas i så gott som samtliga intervjuer, är att en moderbolagskoncentration av CSRDRapporteringen sker, även om det finns enskilda bolag inom kommunkoncernen som träffas enskilt av lagstiftningen (C, B3; E, C6; N, A2; O, A2; P, B3; Q, A1; R, A1). Det är således moderbolagen som CSRDRapporterar för de verksamheter som ligger under dem. Detta var inte helt givet från början i alla kommuner (I, A1). Exempel finns där ursprungstanken var att de enskilda bolagen som träffades av lagstiftningen skulle avge sina egna CSRDRapporter, men ökad förståelse för att hela koncerner omfattades av lagstiftningen ändrade detta förhållningssätt över tid (J, A1). En paradox i sammanhanget är att detta innebär en reduktion av hållbarhetsrapportering jämfört med tidigare, i betydelsen att många enskilda kommunalt ägda bolag som har hållbarhetsrapporterat enligt tidigare lagkrav inte fortsätter med det i och med att den koncerngemensamma rapporteringen ersätter de enskilda bolagens. Bakgrunden kan vara val längre ned i kommunkoncernerna eller tydligare styrning, att dotterbolagen antingen inte får ha något som de kallar hållbarhetsrapport (I, A1), alternativt att de får redovisa hållbarhetsinformation men inte som formella CSRDRapporter (R, A1). Detta får också konsekvenser för processen för CSRDRapportering, där enskilda bolag i högre utsträckning får leverera information till en koncerngemensam rapport, snarare än hantera en egen (se nedan).

Organisera bort CSR

CSRDR träffar enskilda bolag av viss storlek, och även hela koncerner i den mån de ingående bolagen uppnår gränsvärdena tillsammans. Det betyder också, ur koncernperspektiv, att det finns en möjlighet att lösa upp koncernstrukturen och avveckla moderbolaget för att undvika att koncernförhållande uppstår. Det finns exempel på att sådana organisatoriska åtgärder har vidtagits på kommunal nivå (A, n/a; I, A1), i praktiken att moderbolaget/holdingbolaget har avvecklats till förmån för direktägande av de kommunalt ägda bolagen av kommunen. Detta har motiverats av kostnads- och effektivitetsskäl, att uttryckligen vilja minska den administrativa bördan. CSRDR har då varit ett argument för att omorganisera strukturen, för att i möjligaste mån slippa rapportera. Om inga eller bara något enda av de kommunalt ägda bolagen träffas av CSRDR, blir arbetet och kostnaderna lägre jämfört med om hela koncernen med alla ingående bolag omfattas.

I linje med detta skulle kommuner, för att undvika CSRDRapportering, antingen kunna avveckla moderbolaget eller minska verksamheten i bolag som ingår i koncernstrukturen (till exempel genom att överföra verksamhet till förvaltningar) för att på så vis undgå CSRDR helt. Det är dock det förra, att avveckla moderbolag, som nämns som en möjlighet i intervjuerna och som också har genomförts i enstaka kommuner.

Aktörsinkludering

Olika aktörskonstellationer organiseras för att driva arbetet med CSRDR. Ofta finns projektgrupp, styrgrupp, referensgrupp, externa experter och representanter för de kommunalt ägda bolagen inkluderade i en sådan struktur (O, A2; P, B3). Exempelvis kan VD i koncernbolagen återfinnas i styrgruppen, medan det operativa arbetet sker i projektgruppen (J, A1). Involveringen av många parter blir ett strategiskt val (R, A1), som dock ofta betingas av resurser och möjligheten att integrera olika kompetenser i arbetet. I mindre kommuner finns en antydning till mellankommunalt samarbete med andra kommuner med begränsade resurser, samt inköp av konsultkompetens (F, C6).

Här kan man skilja mellan kommuner som har en aktiv styrning och medvetenhet i organiseringen av de olika aktörerna, där man medvetet arbetar med att inkludera en mängd aktörer med relevant kunskap och funktion. I andra fall finns inte den typen av aktiv eller medveten styrning, utan frågan får tas om hand av någon som får den på sitt bord, exempelvis en koncerncontroller eller en miljöstrateg (E, C6; F, C6). Här finns i regel skillnader mellan större och mindre kommuner. En erfarenhet från mindre kommuner är att initiativ har fått tas av enskilda personer inom den kommunala förvaltningen eller i bolagen, eftersom intresse för att hantera CSRDR inte alltid har funnits (F, C6).

Var kompetensen och intresset finns i kommunkoncernen påverkar också vilka aktörer som driver frågan. Om det finns enskilda personer, till exempel hållbarhetsstrateger med kompetens och engagemang, kan dessa komma att bli drivande i hela kommunens process och få en central roll i helheten (K, B3). Exempel finns där representanter från de enskilda bolagen har varit helt drivande för hela kommunkoncernens räkning (L, B3). Andra aktörer, till exempel på kommunal förvaltningsnivå, stöder då snarare än driver processen. Olika kompetenser ger också vissa roller, till exempel får ekonomer roller vid olika beräkningar och finansiella bedömningar (M, B3).

Processorganiseringen

Processorganiseringen har att göra med roller, styrning, arbetsfördelning och praktiskt arbete i själva processen som föregår CSRD-rapporteringen. Den påverkas av de val som gjorts kring strukturorganisering, men också av var i koncernstrukturen som kompetens och engagemang finns.

Rollfördelningen för de kommunalt ägda bolagen i arbetsprocessen

När kommunalt ägda bolag gör strategiska val kring var i koncernstrukturen rapporteringen ska upprättas skapas också roller i processen för att ta fram redovisningsinformationen. Moderbolagskoncentration, som beskrivits ovan, innebär i praktiken en reduktion av rapporterade enheter i koncernen. Paradoxalt nog innebär det i vissa fall ett minskat antal hållbarhetsrapporter sett över hela koncernen. Om endast moderbolaget CSRD-rapporterar förändrar det även de ingående bolagens roller eftersom de enskilda bolagen i regel ska samla in och leverera hållbarhetsdata som ska konsolideras i koncernens hållbarhetsrapport (E, C6; M, B3).

Ur ett bolagsperspektiv är dotterbolagen alltså inte huvudaktörer i den meningen att de själva upprättar eller sammanställer rapporten (även om personer i dotterbolagen kan vara verksamma och bidra i arbetet). Strategiska val kring struktur, som beskrivits ovan, får alltså tydliga konsekvenser för vilka roller som de olika aktörerna får i processen. Här bör man skilja mellan enskilda personer och de roller som koncernbolagen får. Enskilda personer som är verksamma i bolagen kan ha viktiga roller i kommunkoncernens CSRD-arbete i stort, medan de bolag de är anställda i främst levererar hållbarhetsdata till den centrala rapporteringen via moderbolaget.

Centraliserad eller decentraliserad styrning

Det finns exempel på kommuner som har haft ett tydligt engagemang i CSRD-frågan och som från centralt håll (politiskt och/eller inom den kommunala förvaltningen) har drivit den. I en mening fordras centrala beslut kring exempelvis struktur och process genom direktiv och ramar för att de kommunalt ägda bolagen ska CSRD-rapportera. I vissa kommuner mer än andra är det tydligt att själva arbetsprocessen med att förbereda bolagen eller kommunkoncernen för rapportering drivs "uppifrån" genom instruktioner, projektledning och styrning av processen. Exempel på detta är när det finns tydliga instruktioner eller styrdokument från moderbolaget i kommunkoncernen om hur CSRD ska hanteras i dotterbolagen (Q, A1; R, A1). I andra kommuner finns i stort sett ingen styrning alls (E, C6). Det kan

innebära att initiativen kring CSRD, och ibland även hållbarhetsinitiativ i stort, får komma från aktörer i de enskilda bolagen (D, B4).

Den enkla förklaringen till en sådan strategiskt motiverad centraliserad styrning "ovanifrån" är dels att det finns ett engagemang från tjänstemanna- och/eller politiskt håll i de kommunala förvaltningarna, dels att det finns kompetens kring CSRD på den nivån. Här finns kommuner där politikerna anser att frågan är viktig, fattar beslut och anger riktningen (J, A1). En sådan påverkan på processen kan ske löpande, och inte enbart förekomma vid dess initiering.

Alternativet till en styrning "ovanifrån" är att CSRD-arbetet i stället drivs utifrån kunskap och erfarenheter inom kommunkoncernen, och att den kommunala förvaltningen och/eller moderbolaget spelar en relativt begränsad roll i styrmässig mening. Ibland kan enskilda tjänstemän på förvaltningsnivå vara engagerade i frågan utan att för den sakens skull ha ett tydligt mandat (F, C6). Också detta har att göra med kunskap och engagemang. I kommuner där exempelvis större bolag har gedigen erfarenhet av hållbarhetsrapportering sedan tidigare, tenderar dessa att få en viktig roll och/eller rentav vara drivande i den. Frågan handlar också om var i kommunkoncernen som intresse och engagemang finns. Om det är i enskilda (ofta större) bolag, drivs CSRD-arbetet i hela kommunen därifrån (K, B3; L, B3), det vill säga "underifrån".

Interorganisatorisk redovisning

I CSRD finns ett element av interorganisatorisk redovisning som kan knytas till olika aspekter av CSRD. En dimension är intern eftersom det behövs ett stort mått av samordning när data från olika dotterbolag ska rapporteras i centralt och konsolideras i moderbolagets redovisning. Emellertid finns även en extern dimension, bland annat som en följd av CSRD:s krav att bolagens värdekedja ska analyseras (R, A1). Detta kan innebära en relativt omfattande insamling av information om exempelvis råvaror, produktion och avfall knutet till aktiviteter i värdekedjan. En problematik här är behovet av information från underleverantörer (C, B3) som inte finns inom koncernen eller kommunsektorn. Det fordrar ett aktivt förhållningssätt till att få fram information från andra parter. Denna aspekt är inte nödvändigtvis särskilt stor i mindre kommuner, men frågan finns ändå på bordet (D, B4). Här finns ett samarbets- och koordineringsbehov inom kommunkoncernerna. Ett skäl till det är att dotterbolagen själva kan och förstår sina värdekedjor. Ett förhållningssätt är att dessa dotterbolag då får äga och stå för riskanalyserna så att dessa blir relevanta (P, B3).

I motsvarande mån har kunder till kommunalt ägda bolag ett intresse att få information från dessa bolag, så kallade Scope 2- och Scope 3-data² gällande indirekta utsläpp, för sin egen rapportering (R, A1). Det är emellertid svårt att organisera redovisning interorganisatoriskt. Det innebär att strategiska val kring denna aspekt av rapporteringen är svåra att identifiera.

Tidsorganiseringen

Tidsaspekten rymmer beslut om när arbetet med rapporteringen ska utföras och när själva rapporteringen ska upprättas. Det handlar om möjligheten (eller behovet av) att skjuta upp rapporteringen, alternativt att starta arbetsprocesserna i ett tidigare eller senare skede.

Uppskjuta rapportering

Det är uppenbart att Omnibus-paketet har triggat kommunerna att "vänta och se". Att avvakta och se vad som till sist följer i den svenska lagstiftningen (som en följd av Omnibus) verkar vara en genomgående hållning i de kommunalt ägda bolagen. Den hållningen är naturlig i så måtto att det helt enkelt inte går att fastställa vad lagstiftningen egentligen kommer att kräva i fråga om rapportering. Besked måste därmed inväntas. Den förväntan som fanns efter EU:s Omnibus-paket om att "stoppa klockan" var att rapporteringsskyldighet skulle komma att uppskjutas i två år, till räkenskapsåret 2027 med rapportering 2028. Dock var det från det att Omnibus-paketet presenterades oklart vilka gränsvärden som skulle gälla och vilka företag som över huvud taget skulle behöva CSR-rapportera. Om EU:s första förslag hade antagits, med en nedre gräns på 1 000 anställda, skulle många kommunalt ägda bolag och koncerner inte omfattats av rapporteringskravet. Senare angavs att tidigare gränsvärden som införts i ÅRL 2024 skulle gälla även fortsättningsvis. Men osäkerheten och tidsförskjutningen under 2025 gjorde att det praktiska arbetet med CSR-rapportering så gott som upphörde, även om förarbetet med exempelvis policyutveckling fortsatte (K, B3). Ett annat sätt att uttrycka det på är att arbetet pausades för att eventuellt återupptas om det skulle behövas enligt lagstiftningen (L, B3). Ett exempel på pausat och förändrat arbete finns i en kommun där man gjort färdigt den så kallade gap-analysen och skulle ta steget över

till att börja arbeta med åtgärdsplanen utifrån denna, men i och med Omnibus-paketet valde att inte arbeta vidare. I stället valde man att avvakta för att senare göra ett omtag utifrån vad som är möjligt och nödvändigt (P, B3). Omnibus-paketet berör även innehållet i rapporterna i och med att ESRS-standarderna förenklas, vilket innebär att förändringar kommer att ske gällande vad som kommer att behöva rapporteras. Det slutliga resultatet av denna förenkling är ännu så länge oklar. Detta sammantaget gör att de kommunalt ägda bolagen i mycket stor utsträckning skjuter upp arbetet med CSR-rapporteringen i tiden.

Flera respondenter nämner dock att det arbete som utförts kring hållbarhet ändå kommer att kunna vidareföras och vara till nytta i de enskilda bolagen, exempelvis i klimatberäkningar och -modeller, eller i vad som framkommit i den dubbla väsentlighetsanalysen (L, B3). Det är möjligt att fortsätta arbeta enligt den strategiska plan som CSR har medfört (H, B3). Att till exempel fortsätta med en påbörjad koncerngemensam klimatredovisning faller sig naturligt (R, A1). I andra fall avstannar arbetet med dubbla väsentlighetsanalysen (Q, A1), medan det finns exempel på att enskilda bolag vill arbeta vidare med den som tagits fram på koncernnivå (P, B3).

Man kan notera att Omnibus-paketet och senareläggningen av rapporteringen inte verkar ses som positivt i de kommunalt ägda bolagen. Det har till och med beskrivits som "chockartat" (H, B3; J, A1). Många har genomfört ett omfattande arbete som nu pausas. Förberedelserna för CSR har på många håll varit mycket långtgående. Att skjuta upp rapporteringen är för många ett nödvändigt ont, snarare än något som underlättar och anses positivt.

Det är viktigt att nämna att även om kommunalt ägda bolag avvaktar och inte CSR-rapporterar 2026 (vilket i princip skulle vara möjligt att göra även om det inte krävs) så har alternativa strategier utvecklats. I något fall har man inom kommunen ändå deklarerat att en CSR-rapport ska upprättas för verksamhetsåret 2025 (J, A1). I och med att kravet på CSR-rapportering senareläggs gäller tidigare bestämmelser om lagstadgad

² Begreppen Scope 1, 2 och 3 avser direkta och indirekta växthusgasutsläpp av företagens verksamheter och kommer från det så kallade GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol).

hållbarhetsrapportering enligt ÅRL baserat på NFRD. Det gör att de bolag som har omfattats av denna lagstiftning fortsätter att hållbarhetsrapportera som de har gjort tidigare (Q, A1). Här finns även exempel på kommuner som fördjupar detta arbete och låter fler bolag omfattas av den. Med andra ord innebär uppskjutande av rapportering inte nödvändigtvis inaktivitet eller passivitet, utan ett fördjupat och breddat arbete med hållbarhetsrapportering generellt.

Förekomma rapportering

Innan Omnibus-paketet kommunicerades ut gick det att se en tydlig skillnad mellan kommuner som väntat in ytterligare information om rapporteringen (även om de planerat att rapportera i tid), och kommuner som varit proaktiva och redan tidigt påbörjat arbetet, i något fall med avsikten att CSRDRapportera redan innan obligatorisk rapportering skulle ha krävts. Sett till tidsaspekten var det ett medvetet strategiskt val hos vissa kommuner att starta arbetet med CSRDR så tidigt som möjligt (A, B, n/a), med ett brett deltagande från de kommunalt ägda bolagen. I något fall har det varit en ambition att rapportera "CSRDRinspirerat" redan under 2025 (för räkenskapsåret 2024), och att i rapporteringen 2024 (för räkenskapsåret 2023) arbeta med väsentlighetsanalys i enlighet med CSRDR även om det inte har varit nödvändigt (H, B3). Ett tidigt och förutseende arbete med CSRDR har också gjort att processen har kunnat ägas, vilket har varit till fördel (H, B3). Sådan förekommande eller förebyggande rapporteringsarbete finns också på bolagsnivå, inom större kommunalt ägda bolag med tidigare erfarenhet av hållbarhetsrapportering.

I en kommun startade arbetet med CSRDR redan i april 2023 i samband med att ett av de kommunala dotterbolagen skulle uppdatera sin väsentlighetsanalys. I och med att det nya regelverket var på väg rekommenderade revisorerna att man skulle göra sin väsentlighetsanalys i enlighet med CSRDR. I samband med det togs även initiativ centralt från kommunen genom att man samlade kommunalt ägda bolag som redan hade arbetat med hållbarhetsredovisning. Den övergripande processen sattes i ett tidigt skede (P, B3), och ett skäl till det var den kunskap och information som erhöles via revisorerna. På så sätt kunde enskilda bolag och kommuner förekomma rapporteringen som sådan, och även effekterna av själva lagstiftningen, innan det var helt klart hur den skulle komma att se ut. Här har alltså en avgörande aspekt varit den externa kompetens som kommunerna haft tillgång till i ett tidigt skede.

I andra fall har enskilda bolag i kommunkoncernerna startat tidigt med arbetet och gjort egna dubbla väsentlighetsanalyser, vilket har varit en fördel (I, A1). I och med Omnibus-paketet har själva rapporteringen pausats eller ändrat karaktär (hållbarhetsrapportering enligt tidigare lagstiftning kan förväntas). Det innebär dock inte att förberedelsearbetet saknar påverkan på processerna i de kommunalt ägda bolagen. Som nämnts ovan har exempelvis arbetet med dubbel väsentlighetsanalys lett till att arbetet i de enskilda bolagen har kunnat styras upp. Det talas bland annat om att en arbetsmetodik kring hållbarhetsfrågor har etablerats (N, A2; O, A2).

Analys och diskussion³

Tre övergripande frågor har studerats: a) Vilka kommunalt ägda bolag omfattas av kravet på CSRD-rapportering? b) Vad förväntas de kommunalt ägda bolagen rapportera i fråga om CSRD? c) Vilka strategiska val gör kommunsektorn för att hantera rapporteringskraven?

Vad gäller den övergripande frågan om vilka kommunalt ägda bolag som omfattas av CSRD kan den dels förstås på bolagsnivå, dels på koncernnivå. Vår sammanställning visar att relativt många kommunalt ägda bolag, och framför allt kommunkoncerner, omfattades av det ursprungliga CSRD-direktivet och kommer att omfattas även efter den förändring som Omnibus-paketet innebär. Det senare innebär primärt ett uppskjutande av CSRD-rapporteringen, enligt regeringspropositionen från september 2025 (Prop. 2025/26:21).

Det är viktigt att notera att koncernbestämmelserna i CSRD, och tillämpningen av dessa, medför att frågan om vilka som omfattas av rapporteringskravet till stor del bör förstås utifrån koncernperspektiv. Det är koncerner med minst 250 anställda som rent formellt omfattas av CSRD, men i praktiken träffas en stor andel av de kommunalt ägda bolagen i och med att de ingår i koncerner. Dock finns, som diskuterats ovan, oklarheter i propositionen gällande hur antal anställda ska beräknas.

CSRD-bestämmelserna för koncerner har även haft stor betydelse för hur kommunerna har valt att hantera CSRD. Eftersom gränsvärdena förstås på aggregerad nivå (koncernnivå) vilket innebär att moderbolagen i kommunkoncernerna i praktiken blir rapporteringsskyldiga enligt CSRD, blir frågan aktuell för väldigt många kommuner (jämför Tabell 7, där sjuttioalet kommuner anges). Mindre kommuner med begränsad storlek på kommunkoncernerna, och kommuner som har organisatoriska strukturer som gör att koncerner inte föreligger, undantas. I det senare fallet träffas i princip endast enskilda bolag av CSRD, men då dessa ofta understiger gränsvärdena för hållbarhetsrapportering blir frågan inte aktuell.

Frågan om vad de kommunalt ägda bolagen kommer att behöva redovisa har diskuterats i rapporten. Eftersom facit i form av publicerade CSRD-rapporter inte finns för de kommunalt ägda bolagen ännu, går det inte att visa konkret vad som har redovisats. Indirekt har vi indikationer från intervjustudien gällande de av bolagen genomförda processerna, särskilt utifrån de dubbla väsentlighetsanalyserna som visar väsentliga frågor. Respondenterna fokuserar i det här fallet inte på obligatorisk redovisningsinformation, utan på mer bolagsspecifika redovisningsfrågor. Tonvikten läggs ofta på E1 (klimatförändringar), S1 (egna arbetskraften) och S3 (berörda samhällen). Detta kanske faller sig naturligt då kommunkoncerner ofta har verksamhet inom energi, vatten, återvinning och fastigheter, samt att bolagen drivs för kommuninvånarnas bästa. Man kan samtidigt notera att ESRS-standarderna G1 om styrning inte lyfts fram av respondenterna. Den kan naturligtvis vara aktuell utifrån den dubbla väsentlighetsanalysen, men den betonas inte i sammanhanget. Rent innehållsligt kan man tillägga att det inte, i strategisk mening, verkar finnas ambitioner att "rapportera så mycket som möjligt". Snarare finns det från de kommunalt ägda bolagens sida en kritik mot att CSRD är alltför storföretagsorienterat. Det gör att man inom kommunsektorn blir mer selektiva i fråga om vad som ses som väsentligt att rapportera. Rent strategiskt kan man här tala om en rationaliseringsstrategi vad gäller redovisningsinformationen. Den innebär att prioriteringar och relevansbedömningar om vad som anses väsentligt minskar mängden information man tänker sig att avge i rapporterna.

Den tredje frågan, om vilka strategiska val som görs i de kommunalt ägda bolagen i förhållande till CSRD, har ett komplext och sammansatt svar. Flera olika strategiska val görs i förhållande till rapporteringskraven och utifrån olika överväganden. I Tabell 7 görs en sammanställning av de strategiska aspekterna samt övervägandena bakom dessa. Här nämns också den strategiska aspekt som identifierats för forskningsfrågan gällande innehållet i rapporterna.

³ Notera att studien avslutades i november 2025. Händelser därefter täcks inte av analysen.

Strategiskt val i relation till	Praktisk hantering	Strategi	Bakomliggande överväganden
Innehåll i rapporterna	Relevansbedömning och selektering av vad som rapporteras	Rationalisera	Ekonomisering och effektivitet
Strukturell organisering	Moderbolagskoncentration	Rationalisera	Ekonomisering och effektivitet
	Organisera bort CSR	Undvika	Ekonomisering och effektivitet
	Aktörsinkludering	Anpassa	Kompetens och resurser
Process-organisering	Rollfördelning i processen	Anpassa	Kompetens och resurser
	Centraliserad eller decentraliserad styrning	Styra	Kompetens och engagemang
	Interorganisatorisk redovisning	Nätverka	Ömsesidigt beroende
Tidsaspekten	Uppskjuta rapportering	Avvakta	Reaktion på osäkerhet
	Förekomma rapportering	Förebygga	Erfarenhet och ambition

Tabell 7 ska ses som en tolkning av det som framkommer i det empiriska materialet, inte ett direkt facit. Strategiska val kan förstås på olika sätt, men en del av de överväganden som återfinns inom de kommunalt ägda bolagen pekar i en viss riktning. Det finns drag av rationalisering, undvikande, anpassning, förebyggande, nätverkande och avvaktande beroende på vad frågan gäller. De strategiska valen är representativa för respondenterna, men det betyder inte att de nödvändigtvis är de enda som har gjorts i de kommunala bolagen. Dock torde de visa på tydliga förhållningssätt som är närvarande i kommunala bolag i förhållande till CSR.

Den tydliga moderbolagskoncentrationen i rapporteringen, det vill säga att moderbolaget avger en CSR-rapport för hela koncernen, kan ses som ett försök att *rationalisera* frågan om CSR. Bakomliggande orsak är ytterst ekonomi och effektivitet, det är praktiskt sett enklare att koncernen avger en rapport än att flera bolag inom koncernen gör det.

Att strategiskt helt försöka *undvika* CSR-rapportering kan innebära olika saker. Det finns exempel på organisatoriska åtgärder som att avveckla moderbolaget i kommunkoncernen och därmed avveckla koncernstrukturen eller i alla fall förändra den. Bakgrunden är en tydlig vilja att spara resurser, att minska den administrativa bördan för att uppnå

högre effektivitet. Möjligen ligger också uppskjutandet av rapportering, i relation till den tidsmässiga organiseringen, nära undvikandestrategin, men bör ändå ses som ett beslut att avvakta snarare än att undvika, eftersom det handlar om en osäkerhet kring vad som faktiskt kommer att gälla.

De kommunalt ägda bolagen *anpassar* organisationen och processen i strategisk mening utifrån den kompetens och de resurser som de har att tillgå. Vilka som deltar i arbetet med CSR och vad de gör återspeglar vad de kan, vilka ambitioner de har och på vilket sätt de behövs i arbetet. Här finns dock aspekten av styrning och hur man hanterar processen. Hur man styr arbetsprocessen, centraliserat eller decentraliserat, är också ett aktivt val som kan förklaras av både kompetens och engagemang inom området. Något förenklat, den del av organisationen där kompetensen och engagemanget finns tenderar att få en viktig roll i styrningen av helheten.

Behovet av den redovisningsinformation som CSR genererar skapar även ett behov av att *nätverka* med andra aktörer, såsom underleverantörer och kunder. Detta handlar om att hantera frågan om rapportering aktivt, för att få fram relevant redovisningsinformation, men också om att mer reaktivt tillmötesgå förfrågningar från exempelvis kunder som söker information.

Att förekomma rapportering är att *förebygga* och att sätta rutiner och organisationen så att CSR kan hanteras på ett bra sätt. Grunden för att ha en förebyggande strategi är rimligtvis erfarenhet av och god kunskap om vad hållbarhetsrapportering generellt sett innebär. Det kan även finnas starka normativa ambitioner bakom, att rapporteringen är ett led i ett viktigt och omfattande hållbarhetsarbete.

Ekonomisering och effektivitet är överväganden som görs på bred front i kommunerna, också i förhållande till CSR, vilket leder till rationalisering och i något fall undvikande. Innehållsmässigt sker en relevansbedömning av vad man avser att rapportera, och det är tydligt att man inte vill rapportera mer än nödvändigt. Här ser man av samma skäl även möjligheten till moderbolagskoncentration av rapporteringen som någonting positivt. I den mån organisatoriska åtgärder vidtas för att helt undvika rapporteringen är det kostnads- och effektivitetsskäl som anges. Att avvakta och skjuta upp rapporteringen är mer att reagera på osäkerhet, än att medvetet ekonomisera eller försöka skapa effektivitet. Befintlig kompetens och resurser styr anpassningen av vilka roller och uppgifter som olika aktörer får i rapporteringsprocessen. Tydliga skillnader finns mellan större och mindre kommuner och kommuner med hållbarhetsrapporteringserfarenhet sedan tidigare. Liknande grunder som för aktörsinkluderingen finns i form av kompetens och engagemang, samt erfarenhet och ambition, när det gäller styrningens karaktär eller om arbetet har varit förebyggande eller inte. Kunskap om hållbarhetsrapportering spelar roll för hur man styr, och på vilket sätt samt när man har tagit sig an uppgiften. Men också engagemang i hållbarhetsfrågor, bland politiker och tjänstemän, har betydelse. De med stor kunskap och ambition driver arbetet i hög utsträckning. Över lag finns ett ömsesidigt beroende, främst av kunskap, som också präglar processerna. Man tvingas arbeta tillsammans, interorganisatoriskt, för att klara processerna.

I relation till litteraturen om reaktioner på regulatorisk osäkerhet (bland annat Clemens et al., 2008; Engau och Hoffmann, 2009; 2011) uppvisar den här studien

flera liknande strategiska förhållningssätt. Kommunerna rationaliserar, avvaktar, förebygger och i något fall undviker. En grund för vilka strategier man väljer är dock osäkerheten kring vad regleringen kräver. Det är främst Omnibus-paketet som gör att man avvaktar, vilket har att göra med osäkerhet rörande själva regleringen snarare än taktiska överväganden oberoende av den. En annan aspekt av CSR som hållbarhetsreglering är att det i de kommunala organisationerna också finns många exempel på engagemang för hållbarhet och ett (i alla fall relativt) välkommande av reglering som kan bidra till ökad hållbarhet. Dessa aktörsegenskaper (hos dem som träffas av regleringen) spelar också en roll för strategier, som att man arbetar förebyggande eller styr aktivt från centralt håll. Kostnads- och effektivitetsöverväganden behöver samtidigt inte saknas, vilket det heller inte gör i kommunerna.

Det vi kan konstatera är att reaktionen efter Omnibus skiljer sig åt mellan olika kommunkoncerner, vilket kan förklaras utifrån förutsättningar och tillgången på resurser. Något förenklat kan man säga att de kommuner som har rapporteringsvana och expertis inom hållbarhet i stor utsträckning har valt att gå vidare med hållbarhetsrapporteringen, till skillnad från de kommuner som saknar erfarenhet och resurser som i stället har valt att avvakta. Där emellan finns de kommuner som har utvecklat kompetens på området och som beklagar utvecklingen eftersom CSR har upplevts som viktigt och väsentligt i hållbarhetsarbetet. Vi ser alltså att det har skett en utveckling genom de stora insatser som faktiskt har genomförts på grund av CSR.

Som bidrag till litteraturen kan man förutom den konkreta empiriska studien även framhålla att den pekar mot regleringens natur (om den överhuvud taget blir av) och egenskaper hos den som träffas av den (engagemang, kunskap, med mera) som viktiga faktorer för att förstå vilka strategier som faktiskt tillämpas. Här finns förklaringar till reaktioner på reglering som inte kan reduceras till överväganden om hur man på effektivast och på kostnadsmässigt bästa sätt kan hantera ny reglering.

Referenser

- Clemens, B., Bamford, C. E., & Douglas, T. J. (2008). Choosing strategic responses to address emerging environmental regulations: Size, perceived influence and uncertainty. *Business Strategy and the Environment*, 17(8), 493-511.
- Engau, C., & Hoffmann, V. H. (2009). Effects of regulatory uncertainty on corporate strategy—an analysis of firms' responses to uncertainty about post-Kyoto policy. *Environmental Science & Policy*, 12(7), 766-777.
- Engau, C., & Hoffmann, V. H. (2011). Corporate response strategies to regulatory uncertainty: evidence from uncertainty about post-Kyoto regulation. *Policy Sciences*, 44(1), 53-80.
- Erlingsson, G. (2024). Är sammanläggningar svaret på kommunsektorns utmaningar? <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.35141.87520>
- EU (2014). Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups. Brussels: EU.
- EU (2022). Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. Brussels: EU.
- EU (2025). Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directives (EU) 2022/2464 and (EU) 2024/1760 as regards the dates from which Member States are to apply certain corporate sustainability reporting and due diligence requirements. Brussels: EU.
- EU (2025b). Directive (EU) 2025/794 of the European Parliament and of the Council of 14 April 2025 amending Directives (EU) 2022/2464 and (EU) 2024/1760 as regards the dates from which Member States are to apply certain corporate sustainability reporting and due diligence requirements. Brussels: EU.
- Forever Sustainable (2025). SUSTAINABILITY REPORTING BENCHMARK 2025. Stockholm: Forever Sustainable.
- Frostenson, M. (2014). Lärarlegitimationen som organisationsfråga-Strategisk respons och professionella konsekvenser. *Utbildning & Demokrati-tidskrift för didaktik och utbildningspolitik*, 23(2), 45-69.
- Frostenson, M. (2024). Hållbarhetsredovisning: Grunder, praktik och funktion. 4 upplagan. Stockholm: Liber.
- Garcia-Torea, N., Luque-Vílchez, M., & Rodríguez-Gutiérrez, P. (2024, July). The EU Taxonomy, sustainability reporting and financial institutions: understanding the elements driving regulatory uncertainty. *Accounting Forum* 48(3), 427-454.
- Mäkelä, H. (2025). Reflections on Sustainability Reporting Regulation From a Northern European Perspective. *Social and Environmental Accountability Journal*, 45(2), 138-149.
- PwC (2023). Kommunal hållbarhetsstyrning - för kommuninvånarnas bästa! En uppdaterad lägesrapport över Sveriges kommuners mål- och resultatstyrning inom hållbarhet. April 2023. Stockholm: PwC.
- PwC (2025). Hållbarhetsrapporteringen i Sverige 2025. Stockholm: PwC.
- Ramboll Management (2024). Hur kommunsektorn påverkas av CSRD och EU-taxonomin. Stockholm: Ramboll Management.
- SKR (2022). Kommungruppsindelning: Sveriges Kommuner och Regioners kommungruppsindelning 2023. Stockholm: SKR.

Bilaga 1: Intervjuguide

(Generellt intervjuunderlag, frågorna har anpassats efter respondenternas situation)

Hur har styrningen av CSR-arbetet sett ut hos er? Varifrån har initiativen kommit? Vem har stått bakom dem?

Hur har det koncerngemensamma samarbetet i kommunen sett ut och hur det har organiserats?

Hur har själva projektorganisationen för CSR sett ut? Vilka har varit inblandade?

Hur har, på ett övergripande plan, arbetsprocessen sett ut?

Har ni nätverkat med andra kommuner i frågan, i så fall hur?

Vilka utbildningsinsatser har ni haft i frågan, hur såg dessa ut?

Kan du nämna någonting om själva "substansen" i det som ni identifierat som viktigt att rapportera enligt CSR/ESRS (resultaten av GAP-analys, dubbel materialitetsanalys)?

Vad avser ni konkret att rapportera i er CSR-rapport?

Vilka beslut har fattats om var (i vilka bolag) som CSR-redovisningen ska avges? Är det givet att det är moderbolagen som ska CSR-rapportera eller har det varit tal om att de enskilda bolagen ska göra det?

Är det någonting som ni velat undvika i samband med CSR-rapporteringen?

Har taxonomirapportering varit aktuellt för er, och i så fall, har denna hanterats av andra aktörer och annorlunda än CSR-rapporteringen?

Kan du berätta något om vad EU:s Omnibuspaket har inneburit för CSR-arbetet i er kommun?

Bilaga 2: Utdrag ur ÅRL 6 kap 12 §

12 § Hållbarhetsrapporten ska innehålla den information som behövs för förståelsen av bolagets inverkan på frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption och mutor samt på frågor som uppstår med anledning av hur bolaget styrs. Rapporten ska också innehålla den information som behövs för förståelsen av hur sådana hållbarhetsfrågor påverkar bolagets utveckling, ställning och resultat. Lag (2024:347).

12 a § Hållbarhetsrapporten ska innehålla en beskrivning av bolagets affärsmodell och strategi, inbegripet

1. vilka möjligheter som hållbarhetsfrågor ger bolaget,
2. motståndskraften i affärsmodellen och strategin när det gäller de risker för bolaget som är kopplade till hållbarhetsfrågor,
3. hur affärsmodellen och strategin tar hänsyn till berörda parter intressen och bolagets inverkan på hållbarhetsfrågor, och
4. hur strategin har genomförts i de delar bolagets verksamhet inverkar på och påverkas av hållbarhetsfrågor.

Hållbarhetsrapporten ska också innehålla en beskrivning av bolagets planer, inbegripet genomförandeåtgärder och tillhörande finansieringsplaner och investeringsplaner, för att säkerställa att dess affärsmodell och strategi är förenliga med omställningen till en hållbar ekonomi, begränsningen av den globala uppvärmningen till 1,5 °C i enlighet med Parisavtalet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, och målet att uppnå klimatneutralitet senast 2050 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag). I beskrivningen ska det även ingå uppgifter om bolagets exponering för kol-, olje- och gasrelaterad verksamhet. Lag (2024:347).

12 b § Hållbarhetsrapporten ska även innehålla en beskrivning av

1. de tidsbundna mål för hållbarhetsfrågor som har fastställts av bolaget, inbegripet absoluta mål för minskningen av växthusgasutsläpp för åtminstone 2030 och 2050, de framsteg som bolaget har gjort för att uppnå målen och om målen kopplade till miljöfaktorer är baserade på entydiga vetenskapliga bevis,
2. den roll som bolagets ledning har när det gäller hållbarhetsfrågor samt dess tillgång till sådan sakkunskap och kompetens som krävs för att fullgöra denna roll,
3. bolagets policy för hållbarhetsfrågor,
4. incitamentsystem kopplade till hållbarhetsfrågor som gäller för personer i bolagets ledning,
5. det förfarande för tillbörlig aktsamhet som bolaget genomför med avseende på hållbarhetsfrågor,
6. den huvudsakliga negativa inverkan på hållbarhetsfrågor som bolagets verksamhet och dess värdekedja har samt de åtgärder som har vidtagits för att identifiera och övervaka denna inverkan,
7. de åtgärder som har vidtagits av bolaget för att förebygga, begränsa, avhjälpa eller sätta stopp för sådan inverkan som avses i 6 och resultatet av dessa åtgärder,
8. de huvudsakliga riskerna för bolaget kopplade till hållbarhetsfrågor och hur bolaget hanterar dessa risker, och
9. de indikatorer som är relevanta för den information som avses i 1-8 och i 12 a §. Lag (2024:347).